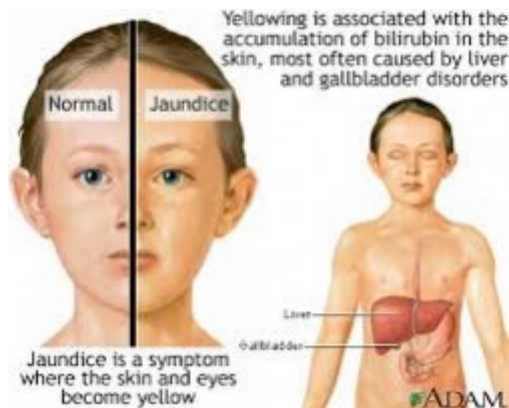

Гепатит А (хвороба Боткіна)

розділ: Дитячі інфекційні захворювання, дата: 08.05.2021, автор: І.П. Пасічник за матеріалами www.mayoclinic.org

Гепатит А - це високо контагіозна інфекція печінки, що викликається вірусом гепатиту А. Цей вірус є одним з декількох типів вірусу гепатиту, які викликають запалення печінки і порушують її нормальне функціонування.

Найчастіше, зараження гепатитом А відбувається при прийомі їжі або води містять цей вірус або при тісному контакті з інфікованою людиною. Легкі форми гепатиту А не потребують лікування. Більшість інфікованих людей повністю одужує без будь-яких незворотних ушкоджень печінки.

Дотримання правил гігієни, в тому числі часте миття рук, є одним з кращих способів захиститися від гепатиту А. Також, доступні вакцини, для людей піддаються найбільшому ризику.

Симптоми

Ознаки та симптоми гепатиту А зазвичай проявляються через кілька тижнів від моменту попадання вірусу в організм. Але не у всіх хворих гепатитом А вони проявляються. Ознаки та симптоми гепатиту можуть включати:

- Втома
- Раптова нудота і блювота.
- Біль або дискомфорт у животі, особливо у верхній правій області під нижніми ребрами (область розташування печінки).
- Екскременти стають кольору глини.
- Втрата апетиту
- субфебрильна лихоманка
- Потемніння сечі
- Біль у суглобах.
- пожовтіння шкіри і білків очей (жовтяниця).

- Сильний свербіж.

Ці симптоми можуть протікати в досить легкій формі і проходять через кілька тижнів. Однак, іноді інфекція гепатиту А призводить до тяжкого захворювання, яке триває кілька місяців.

Коли звернутися до лікаря

Зверніться до лікаря, якщо у вас є ознаки або симптоми гепатиту А.

Вакцинація проти гепатиту А чи ін'єкція імуноглобуліну (антитіла) протягом двох тижнів після зараження гепатитом А може захистити вас від інфекції. Запитайте у вашого лікаря про вакцинацію проти гепатиту А, якщо:

- Ви недавно подорожували за кордон, особливо в Мексику, Південну або Центральну Америку, або в райони з поганими санітарними умовами.
- Заклад, в якому ви недавно їли, повідомляє про спалах гепатиту А.
- У кого-то з ваших близьких або з ким ви спілкуєтеся, діагностований гепатит А.
- У вас недавно був статевий контакт з кимось, хто хворіє на гепатит А.

Причини

Гепатит А викликається вірусом, який вражає клітини печінки і викликає запалення. Запалення може вплинути на роботу вашої печінки і викликати інші ознаки і симптоми гепатиту А.

Найчастіше вірус поширюється через забруднені фекаліями їжу і воду, навіть при споживанні в невеликих кількостях. Він не поширюється через чхання або кашель.

Ось деякі з специфічних способів поширення вірусу гепатиту А:

- Вживання в їжу продуктів, поданих інфікованою людиною, який погано мие руки після відвідування туалету.
- Пиття забрудненої води.
- Вживання сирих моллюсків, ракоподібних, із забруднених фекаліями (стічними водами) водойм.
- Знаходження в тісному контакті з інфікованою людиною, навіть якщо у нього немає ознак або симптомів.
- Статеві зносини з інфікованою людиною.

Фактори ризику

Ви перебуваєте в групі ризику захворювання гепатитом А, якщо ви:

- Подорожуєте або працюєте в регіонах світу, де поширений гепатит А.
- Чи відвідуєте або працюєте в дитячих установах, лікарнях.
- Живете з іншою людиною, інфікованою гепатитом А.
- Чоловік, який має статеві стосунки з іншими чоловіками.
- Чи маєте будь-які статеві стосунки з інфікованим гепатитом А людиною.
- Інфіковані ВІЧом.
- У вас є різні захворювання системи згортання крові, наприклад - гемофілія.
- Вживайте будь-заборонені наркотики (і не тільки ті, які вводяться внутрішньовенно).

Ускладнення

На відміну від інших типів вірусів гепатиту, гепатит А не викликає тривалого пошкодження печінки і не переходить в хронічну форму.

У рідкісних випадках гепатит А може викликати раптові порушення функції печінки, особливо у літніх людей або людей з хронічними захворюваннями печінки. Гостра печінкова недостатність вимагає госпіталізації для спостереження і лікування. Деяким людям з гострою печінковою недостатністю може знадобитися пересадка печінки.

Віді ви недавно їли, повідомляє про спалах гепатиту А.

- У кого-то з ваших близьких або з ким ви спілкуєтеся, діагностований гепатит А.
- У вас недавно був статевий контакт з кимось, хто хворіє на гепатит А.

Профілактика

Вакцина проти гепатиту А може запобігти зараженню вірусом. Зазвичай вакцина вводиться двома ін'єкціями з деяким проміжків часу. Друга ін'єкція робиться через півроку після першої.

Центри з контролю і профілактиці захворювань рекомендують вакцину проти гепатиту А для наступних людей:

- Всі діти віком 1-го року або діти більш старшого віку, які не отримали дитячої вакцини.
- Немовлята у віці від 6 до 11 місяців, батьки яких подорожують з ним за кордон.
- Батьки і опікуни усиновлених дітей з країн, де поширений гепатит А.
- Люди, що знаходяться в безпосередньому контакті з іншими хворими на гепатит А.
- Лабораторні працівники, які можуть контактувати з гепатитом А.
- Чоловіки, що складаються в статевих відносинах з іншими чоловіками.
- Люди, які працюють або подорожують в тих регіонах світу, де поширений гепатит А.
- Люди, що вживають заборонені наркотики, і не тільки ін'єкційні.
- Люди з порушеннями згортання крові.
- Людям з хронічними захворюваннями печінки, включаючи гепатит В або гепатит С.
- Усім бажаючим отримати захист (іmunітет)

Якщо ви стурбовані ризиком зараження гепатитом А, проконсультуйтеся зі своїм лікарем, чи слід вам вакцинуватися.

Дотримуйтесь цих заходів безпеки під час подорожей

Якщо ви подорожуєте в частині світу, де відбуваються спалахи гепатиту А, прийміть наступні заходи, щоб запобігти зараженню:

- самостійно чистите і мийте всі свіжі фрукти і овочі.
- Не їжте сире або недоварене м'ясо і рибу.
- Пийте покупну воду в пляшках, а також використовуйте її при чищенні зубів.
- Уникайте всі напої, в чистоті яких ви сумніваєтеся, з льодом або без нього.
- Якщо бутильована вода недоступна, прокип'ятіть водопровідну воду перед тим, як пити.

Діагностика

Для виявлення вірусу гепатиту А в організмі робляться спеціальні аналізи крові. Як правило, зразок крові береться з вени. Його відправляють в лабораторію для тестування.

Лікування

Не існує специфічного лікування від гепатиту А. Ваш організм позбудеться від нього самостійно. У більшості випадків гепатиту А печінку відновлюється протягом шести місяців без серйозних ушкоджень.

Лікування гепатиту А симптоматичне і зазвичай направлено на підтримку комфорту, а також контролю і пом'якшення симптомів. Вам може знадобитися:

- Відпочинок. Багато хворих гепатитом А відчують втому, нездужання, а їх запаси енергії знижені і швидко витрачаються.
- Лікування нудоти. Нудота ускладнює прийом їжі. Намагайтеся протягом дня їсти потроху, але частіше, а не повноцінні прийоми їжі. Щоб отримувати достатню кількість калорій, їжте більше висококалорійної їжі. Наприклад, пийте фруктовий сік або молоко, замість води. Рясне пиття важливо для запобігання зневоднювання в разі блювоти.
- Уникайте алкоголю і обережно приймайте ліки. Так-так функції печінки порушені, переробка ліків і алкоголю будуть скрутні. Якщо у вас гепатит, не вживайте алкоголь. Це може привести до більшого пошкодження печінки. Обговоріть зі своїм лікарем всі ліки, які ви приймаєте, включаючи ліки, що відпускаються без рецепта.

Спосіб життя і домашня гігієна

Якщо ви хворієте на гепатит А, щоб не заразити або зменшити шанси зараження інших, вам слід:

- Уникати статевого життя. Уникайте будь-яких статевих контактів, якщо у вас вірусний гепатит А. Будь-які види сексуальної активності можуть передати інфекцію вашому партнерові. Презервативи не забезпечують адекватного захисту.
- Ретельно мийте руки після відвідування туалету і зміни підгузків. Енергійно потирайте руки не менше 20 секунд, добре споласкивайте, і витирайте одноразовим рушником.
- Не готуйте їжу для інших, поки ви інфіковані. Ви легко можете передати інфекцію іншим людям.

<https://www.mayoclinic.org/diseases-conditions/hepatitis-a/symptoms-causes/syc-20367007>